

İnşaat işçilerinin zam talebi

İnşaat işçileri mücadeleye ediyor

2

Türkiye'de emekli olmak

Yurtdışı borçlanması nedir?

3

Mevsimlik işçilerin barakası

7 kasımda sergi açılıyor

4

Nr. 6 | Kasım 2014 | Türkçe

«Work» Gazetesinin eki olarak yayınlanır | Redaksiyon T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Ecopop inisiyatifi

Birlikte Ecopop'a karşı mücadele edelim!

Yabancı düşmanı inisiyatife karşı birlikte mücadele ediliyor

30 Kasım da, birkez daha yabancı düşmanı bir inisiyatif halk oylamasına sunulacak. Göçmenleri çevre sorunlarının nedeni olarak gösteren, işçi haklarına saldıran, yabancı düşmanı, ve paternalist inisiyatif sömürgecilikte savunuyor. Bütün partilerin reddettiği bu inisiyatif tehlike oluşturuyor. Buna karşı birlikte mücadele etmeliyiz.

Tarih göstermiştir ki, ekonomi, iş gücüne ihtiyaç duyduğunda, başka ülkelerden işçileri getirir, ihtiyacı bitince geri gönderir. Ecopop'un kabul edilmesi halinde ekonominin bu yasası, tarihte görüldüğü gibi, yine geçerli olacak. İşverenler bugün sadece kısa süreli oturuma izni olan göçmenleri getirerek, ihtiyaçları bitince geri gönderecekler. Ayrıca işçi-

lerin eşlerini, çocuklarını yanına getirmesine müsaade etmeyerek aileleri parçalanmak istiyor.

İşçileri düşük ücrete çalıştırmak istiyor

Kısa süreli oturuma iznine sahip olanlar ve sınır işçileri kötü çalışma koşullarında, düşük ücrete çalıştırılmak isteniyor. Kısa veya geçici oturuma iznine sahip olan işçiler işini kaybetmemek için, en kötü şartlarda çalışmayı kabul etmek zorunda bırakılıyor. İnisiyatifin amacı işçileri köle statüsünde çalıştırmak.

Emekli ve yaşlıların bakımını tehlikeye atıyor

Çalışan göçmenler sayesinde yaşlılık sigortası finanse ediliyor, çünkü İsviçre'de yaşlıların oranı sürekli olarak artıyor. Ecopop inisiyatifinin kabul edilmesi halinde emeklilik sigortası-

na ödenen primler azalacak ve sigorta kendisini finanse edemeyecek duruma gelecek. Ayrıca, yaşlılara bakacak yeterli personal bulunamayacak.

İklim ve doğal kaynaklar

Ecopop inisiyatifi doğal kaynakların sorumsuzca kullanılmasının, göçmenlerin sayısının radikal bir biçimde azaltılmasıyla ve dünya nüfusunun artışıyla engellenmesiyle çözülebileceği propagandasını yaparak, sorunların özünü çarpıtıyor. Göçmenleri ve fakir ülke haklarını sorunun nedeni olarak göstererek hedef şaşırtıyor ve yabancı düşmanlığı, ayrımcılığı teşvik ediyor.

Sömürgeciliği savunuyor

İnisiyatif fakir ülkelerde doğum oranını kısıtlamak ve aile planlamasını zorunlu hale getirmek için mücadele ediyor. Gelişmekte olan ülkelere yapılan maddi yardımın %10'unun «gönüllü aile planlamasına» aktarılmasını öngörüyor. Avrupalılar, zengin ülkeler fakir siyah tenlilerin kaç çocuk yapmaları gerektiğini belirleyecek! İnisiyatif bu talebi ile sömürgecilğe hizmet etmektedir. Afrika vb. ülkelerdeki fakirliğin nedeni çok çocuk doğumu değildir. Fakirliğin nedeni, Afrika ve birçok fakir ülkenin

var olan yer altı ve yer üstü zenginliklerinin, ülkenin gerici yöneticileri ve onlarla birlikte çalışan emperyalist güçler tarafından sömürülmesidir. Fakir, geri kalmış ülkelerdeki halkın, ülkenin zenginliklerden faydalanamaması, insanları geliştirecek yatırımların yapılmamasıdır. Aile planlaması ise bir eğitim konusudur. Eğitimin teşvik edilmesi, bu alana yatırım yapılması

ve ailelerin bilgilendirilmesi ile mümkündür

Unia HAYIR için mücadele ediyor!

Bu inisiyatifin halkın çoğunluğu tarafından reddedilmesi gerekir. Unia inisiyatifin reddedilmesi için, HAYIR-kampanyası yürütüyor. Kampanya ekim ayında başlatıldı ve Kasım ayında devam edecek. Sokaklarda ve iş yerlerinde standlar açılacak, bildiriler, broşürler dağıtılacak. 1 Kasım'da Bern'de Bundesplatz'da düzenlenen gösteride Ecopop'a HAYIR dedik. Birlikte mücadele ederek göçmenlerin ve bütün çalışanların haklarının kısıtlanmasını engelleyebiliriz. Oy kullananda, kullanmayanda bu ayrımcılığa karşı mücadele etmeli. Açık ve dayanışmacı bir İsviçre için Ecopop'a HAYIR diyoruz.

⇒ Aurora García

Baş makale

ECOPOP'a hayır

İsviçre halkı, 30 Kasım'da birkez daha yabancı düşmanı bir inisiyatif ile ilgili oy kullanacak. Bu seferki inisiyatifin adı Ecopop, bu inisiyatif İsviçre'ye gelen göçmenlerin sayısının azaltılmasını istiyor.

Bu inisiyatif oldukça tehlikeli, çünkü halkın sempatiyle baktığı bir konuyu, doğanın korunmasını seçti. Bu konuyu kullanarak yabancı düşmanlığı, gizlice yapmaya başladı.

Bu inisiyatif tehlikeli, çünkü bencil ve göçmenleri bu ülkede var olan problemlerin kaynağı olarak göstermeye çalışıyor. Problemin kaynağı olan, ekonomik sistemi ve İsviçre toplumunu gizlemeye çalışıyor.

Bu inisiyatif tehlikeli, çünkü insanlık dışı. Göçü engelleyerek, işçilerin çok kötü şartlarda, mevsim işçi statüsünde çalışmasını istiyor. Göçmenleri sadece ihtiyaç olduğu zaman çağrılacak ve ihtiyaç bitince geri gönderilecek, hiç bir hakkı olmayan insanlar olarak görüyor.

Bu inisiyatif tehlikeli, çünkü, İsviçre'nin etrafına duvarlar örerek, İsviçre'nin Avrupa'yla olan bütün ilişkilerine zarar veriyor ve İsviçre'yi politik ve kültürel anlamda izole etmek istiyor.

Bu inisiyatif tehlikeli, çünkü kazanma şansı var.

Biz, bu inisiyatife karşı mücadele etmeliyiz. Oy kullanamayanlarda, arkadaşlarını, ailelerini, çocuklarını, iş arkadaşlarını, açık, modern ve dayanışmacı bir İsviçre için kazanmalı ve bu inisiyatife karşı oy kullanmalarını sağlamalıdır.

Yabancı düşmanlığına, ırkçılığa karşı olan her oy bizler için çok önemli. Göçmen hakları için, uzun süreli oturma müsadese için, aile ile birlikte yaşam için olan her oy önemli. Kimse göçmenler için mücadele etmeyecek. Göçmenler kendi hakları, gelecekleri için, bu mücadelede baş rolü oynamalı ve İsviçre'nin bencil ve yabancı düşmanı bir ülke olmasını engellemeli.

Guglielmo Bozzolini

Ecap genel müdürü ve Unia sendikası merkez komite üyesi

1. Mart da dayanışmacı bir İsviçre için yapılan gösteriye 10 bin kişi katıldı

Kısa haberler

Asbest sorunu

Asbest felaketinin etkileri İsviçre'de çok yoğun yaşanıyor. Kansere yol açan asbestin kullanımı 1990 dan itibaren yasaklandı, ancak asbest kullanımı nedeniyle meydana gelen hastalıklar 20-50 yıl sonra ortaya çıkıyor. Bu nedenle İsviçre sendikalar Birliği ve Unia sendikası 7 ekimde birlikte yaptıkları basın toplantısında, Bakanlar Kurulu'nun bu konuda değişik önlemler almasını talep etti ve değişik öneriler sundu. Ayrıca yuvarlak masa oluşturulmasını önerildi.

Hemşire ve hasta bakıcılar için daha iyi iş koşulları

Özel sektörde çalışan yaklaşık 200 hemşire ve hasta bakıcı, 20 Eylül tarihinde, Winterthur'da daha iyi çalışma koşulları için gösteri düzenledi. Bu branşta çalışanlar, sadece düşük ücret almıyor, aynı zamanda personal eksikliğinden dolayı çok uzun süre çalışmak zorunda kalıyor. Bu şartlarda çalışmak istemeyen sağlık görevlileri, taleplerini sokağa taşıyarak seslerini duyurdu ve iş koşullarının iyileştirilmesi talebini dile getirdiler.

İşverenler uygulamadan sorumlu

Transport sendikası Unia ve syndicom, motorlu taşıt sürücüsü olarak çalışan işçilerin çalışma ve dinlenme saatlerinin belirlendiği yönetmeliğin (ARV 1) hayata geçirilmemesinden işverenleri sorumlu tutmakta. ARV dinlenme saatinin uygulanmasını garanti altına alır ve trafiğe katılan bütün sürücülerin güvenlik içinde olmasını sağlar. Yapılan kontrollerde yönetmeliğe uyulmadığı tespit edildi. Kontrol yapan bir müfettiş, Aargauer gazetesine yaptığı açıklamada, 3000 sürücünün, sürücü kartını kontrol ettiğini ve sadece çalışanların yüzde 5 nin «temiz» olduğunu, yönetmelikte belirlenen kurallara göre uygun çalıştığını belirtti. Bu nedenle her iki sendika, işverenlerin yönetmeliğe uygun hareket etmesini sağlamak için, düzenleme yapılmasını talep etti.

İnşaat, ücret görüşmeleri

İnşaat patronu Messmer işçileri provake ediyor

Heryıl sonbahar ayında, bütün branşlarda maaş görüşmeleri başlar. İnşaat sektöründe de görüşmeler başladı. Görüşmelerde Unia ve Syna sendikasına öneri sunmayan inşaat işverenler derneği başkanı Messmer, görüşmeyi sona erdirdi. Unia, inşaat işverenler derneği başkanını görüşme masasına dönmeye davet ediyor. İnşaat işçileri maaş artışını kesinlikle hak etti.

İnşaat patronları, inşaat branşının iyi olduğunu kendileri de belirtiyorlar: Sipariş defterleri dolu ve çalışan işçilerin sayısı iş gücü ihtiyacını ancak karşılıyor. İnşaat yapımı için verilen izin sayısında azalma oldu fakat, buna paralel olarak, yapımı planlanan inşaatların sayısı da artıyor. Az sayıda, fakat pahalı projeler yapılacak. İnşaat İşverenler Derneği ve Crédit Suisse yaptıkları açıklamada, gelişmelerin olumlu olduğunu ve önümüzdeki 12 ay içerisinde istikrarlı gelir beklentilerini belirttiler.

Stres ve baskı artıyor

İnşaat alanında işler daha az işçiyile, daha az ücretle yapılıyor. Bununla birlikte, işçiler çok büyük bir baskı

altında ve stresli bir ortamda çalışıyorlar. Bu durum kazaların artmasına neden oluyor. İnşaat alanında meydana gelen kazaların sayısı yüksek: Bir inşaat işçisi, ortalama beş yılda herhangi bir kaza nedeniyle çalışamaz duruma geliyor. Ayrıca belirtmek gerekir ki, ağır kazaların sayısı maalesef tekrar arttı.

Adil bir ücret artışı gerekiyor

İnşaat branşındaki olumlu gelişmede, işçilerin payı çok büyük. Buna rağmen işverenler işçilerin emeğinin karşılığını vermiyor. Hastalık sigortası ve ev kiralama sürekli zam yapılıyor, işçilerin maaşına zam yapılmak istenmiyor. İşçilerin 150 Frank zam talebi gerçekçi bir taleptir.

İşçiler gösteriye hazırlanıyor

İşçiler kardan payına düşeni böyle paylaşıyorlar

İnşaatlarda gösteri yapıldı

İşverenler maaş zammı görüşmelerini istemiyorlar

İnşaat İşverenleri Derneği, ekim ayında başlatılan maaş artışı görüşmelerini sudan bahanelerle yarıda bıraktı. Dernek başkanı Werner Messmer bu konudaki düşüncelerini bu cümle ile ifade etti: «Maaş konusunda ilgili düşünmek için ara verilmesi gerekiyor». Ve: «Biz bugün görüşme yapmıyoruz». İnşaat patronları, çok zor koşullarda çalışan işçilerin aylığını arttırmak için yapılan görüşmeleri istemiyor. Unia ve Syna sendikası, işverenlerin tekrar görüşmelere katılmasını talep etti. Çünkü, işveren ve işçileri temsilen sendikaların imzaladığı toplu iş sözleşmesinde, maaşlara zam yapılması için heryıl görüşmelerin yapılması öngörülmüştür.

Sudan bahaneler

İşverenler görüşmeden çekilmelerinin neden olarak, Zürich-Schaffhausen bölgesindeki Unia'nın risiko analizi yapmasını ve bunun içinde ortak

komisyondaki güvenilir bilgileri kullanmasını gösteriyorlar. Belirtilen bu analiz ile, taşeron firmaların ücret dampedine eğilimi olup olmadığı araştırılıyor. Bu düşünce yeni değil ve inşaat işverenleri ile bu konuda birlikte çalışılmak istendi, fakat işverenler bu konuya ilgi göstermediler. Unia Zürich-Schaffhausen bu araştırmayı genel işveren Allreal adına yapıyor. Ortak komisyondaki bilgiler, ilgili işverenin isteği üzerine kullanılabilir. Buda açıkça gösteriyorki, inşaat patronları, görüşmeleri yarıda kesmek için bahane arıyor. Amaç, üzüm yemek değil bağcı dövmek.

İnşaatlarda gösteri

Görüşmeler öncesi, işçiler işverenlerde yaptıkları gösterilerde, 150 Frank maaş artışı talebini dile getirdiler. İşverenlerin görüşmelerden çekilmesi nedeniyle, inşaatlardaki eylemler sürecek. İnşaat işçileri adil bir maaş için mücadele etmeye devam edecek.

© Aurora Garcia

Sendika hakkı, iş yerine giriş hakkı

Sendikaların işyerlerine girme hakkı

Unia işyerlerine giderek işçileri bilgilendiriyor

Bu uygulamalar her zaman oluyor: Sendikacılar, işçilerle işyerlerinde konuştuğu için haklarında meskene izinsiz giriş nedeniyle dava açıldı. Durum yasalar önünde açık-Zürich Bölge Mahkemesi Unia sendikasına hak verdi.

Eylül 2014 de Bülach Bölge Mahkemesi, meskene izinsiz girdiği için haklarında dava açılan beş Unia üyesine beraat kararı verdi. Sendikacılar, inşaatlara girme hakkını kullanarak, işçileri hakları konusunda bilgilendirdiler. Ve bu çalışmanın sonucu bir işyerinde ücret dampedine ortaya çıktı.

Birçok dava

İşverenler, sendikacılar hakkında açtıkları dört ayrı dava ile kanton Zürich'de sendikal çalışmayı, sendikaların işçilerle ilişki kurmasını, işçileri kendi hakları konusunda bilgilendirmesini ve işçilerin örgütlenmesini engellemek istiyorlar.

Anayasanın garanti ettiği hak

Sendikaların işyerlerine serbest girmesi, sendikal çalışmanın etkili olabilmesi için çok önemli. Yasal raporda belirtilenler ve hukuksal görüşler bu konuda çok açık: İşyerine girme hakkı, anayasada belirtilen ve garanti altına alınan bir haktır. Zira, anaya-

sada belirtilen, mesleki örgüt kurma özgürlüğü derki, işçiler kendi haklarını korumak için serbestce dernek kurabilirler. Ve bu yasa çalışanların sendikalarda örgütlenmesinde içerir.

İşçilerin bilgi alma hakkı vardır

Aynı zamanda, işçi haklarında sendikaların işyerlerine giderek işçileri bilgilendirmesini garanti eder. Bilgilendirme, iş yerlerinin otoparklarında bildiri dağıtarak, broşürleri işçilerin mola yaptığı yerlere bırakarak, panolara ilan asarak veya işyerlerinde kişisel görüşmeler yaparak gerçekleştirilir. Sendika faaliyetlerini işyerindeki çalışmayı aksatmadan yaptığı sürece, işverenin, sendikaların işyerine girmesini engelleme veya meskene izinsiz girdi diye dava açmaya hakkı yoktur. Bülach Bölge Mahkemesinin verdiği karar, sendikal çalışmanın işyerlerinde yürütülmesi açısından çok büyük bir önem taşıyor. Bu karar sendikaların işyerlerine girme hakkını taçlandırıyor.

© Aurora Garcia

Türkiye'de emekli olmak

Yurtdışı borçlanması nedir

Yurtdışında borçlanarak, Türkiye'de emekli olmak isteyen okuyucularımızı, yurtdışı borçlanması hakkında bilgilendirmek istiyoruz. Konunun daha iyi anlaşılması için, soru cevap şeklinde anlatacağız.

Yurtdışı borçlanması, Türk vatandaşlarının yurtdışında geçirdikleri belirli nitelikteki sürelerin prim karşılığının Sosyal Güvenlik Kurumuna ödemesi yoluyla Türkiye'de geçirilmiş sigortalılık süreleri gibi Kabul edilmesidir.

Hangi yurtdışı süreleri borçlanılabilir?

Sigortalılık süreleri ve ikamet haricinde çalışmaya eşdeğer süreler. Sigortalılık süreleri arasında ve sonunda 1 yıla kadar boşta geçen süreler ve ev kadını olarak geçirilen süreler.

Hangi yurtdışı süreleri borçlanılmaz?

18 yaşından önceki süreler. Türk vatandaşı değilken geçirilen süreler.

Türk mevzuatına tabi sigortalı iken geçirilen süreler.

Borçlanma şartları nelerdir? Başvuru anında ve borçlanılmak istenen sürelerde Türk vatandaşı olmak. Belirli nitelikte yurtdışı süreleri bulunmak ve hizmetleri belgelendirmek.

Borçlanma hangi sigortalılık statüsünde değerlendirilebilir?

Yurtdışı borçlanmasına dair süreler, ilgilinin Türkiye'de sigortalılığı varsa borçlanma talep tarihindeki en son sigortalılık statusu ile aynı statüden sayılır. Kişinin Türkiye'de çalışması yok ise 5510 sayılı kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b)

bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak Kabul edilir. Aylığa hak kazanmak için gerekli asgari prim günü sayısı buna göre belirlenir.

Aylık bağlama şartları nelerdir?

Kesin dönüş yapmış olmak (diğer bir ifadeyle bulunun ülkede çalışmamak, ikamete dayalı sosyal yardım ya da sosyal sigorta örneği almamak). Aylığa hak kazanmaya yetecek prim gün sayısına isabet eden miktarda ödeme yapılması. Kanuna göre aylık bağlamak için gerekli prim/yaş sigortalılık süresi gibi koşulları yerine getirmek. Kuruma yazılı başvuruda bulunmak.

Borçlanma için kaç lira ödemek gerekir?

Borçlanacak süreler için belirlenen taban ve tavan miktarları arasında tercih edilen tutar üzerinden borçlanma işlemi yapılır.

Günlük Borç (Taban) = Asgari günlük kazanç X %32
Günlük Borç (Tavan) = asgari günlük kazanç X 6,5 X 01.07.2014-31.12.2014 tarihleri arasında borçlanma başvurusunda bulunacak kişiler için
Günlük Borçlanma alt Sınırı = 12,10 t
Günlük Borçlanma üst Sınırı = 78,62 t

Sözleşme imzalanmış ülkelerde geçirilen süreleri borçlanmak için gereken belgeler

İsviçre ve Türkiye arasında yapılan sosyal güvenlik anlaşması çerçevesinde, İsviçre'de yaşayan Türk vatandaşları borçlanarak Türkiye'de emekli olabilirler. Bunun için aşağıdaki belgelerin bulunması gerekir. İlgili sigorta kurumundan alınan hizmet cetveli ya da sigorta kartı veya, kamu kurumlarında çalışanlar için işyerinin belediye veya vergi dairesince düzenlenen belgeler veya meslek bir-

likleri/kuruluşlarınca veya diğer resmi kuruluşlarca düzenlenen çalışma/hizmet sürelerini gösterir belgeler. İşsizlik süreleri için iş bulma kurumları tarafından düzenlenen belge. Kendi nam veya hesabına çalışanlar için bağlı bulunan vergi dairesi, ilgili meslek kuruluşu/birliğince verilen hizmet belgesi. İsviçre'de bulunan Türk konsoloslukları, çalışma müşavirlikleri veya ataşelikler gibi temsilciliklerden alınacak ve yurtdışı borçlanma için kullanılacağı belirtilen hizmet belgesi.

Yurtdışı borçlanması için nereye başvurmak gerekir

Kimlik Paylaşım Sisteminde (KPS) kayıtlı olunan ilde başvurulur. KPS kaydı olmayanların, nüfusa kayıtlı oldukları ilde başvurabilirler. Bu bilgiler, Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, yurtdışı borçlanma kılavuzundan alındı.

Emine Sarıaslan

Torba Yasa

Yasa gurbetçilerin lehine

Türkiye'de Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Yasasında yapılacak değişikliklerle yurtdışında yaşayanlara bağlanacak olan emeklilik aylıklarının yarı yarıya düşürülmesi gündeme geldi. Türkiye Millet Meclisi'nde kabul edilen yeni Torba Yasa'sı içerisinde yer alan pek çok yasa değişiklikleri arasında SGK yasında yapılacak değişikliklerde yar almakta.

Bu yasa değişikliği sonucu, geriye dönük olarak yapılacak borçlanma sonucu hak kazanılacak emekli aylıkları en düşük seviyeye düşürülecek. Söz konusu «Torba Yasa» da yer alan, «Başvuru sahiplerinin kısmi borçlanma taleplerine istinaden yapılacak borçlanma süresinin tespitinde, ibraz edecekleri belgelerde kayıtlı bulunan tarihler arasındaki son tarihten geriye doğru olmak üzere gün

sayıları esas alınır» hükmü yurtdışı borçlanmasında tarih belirtme olayını ortadan kaldırıyor. Mevcut yasal belirlemeler göre yurtdışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, geriye dönük olarak borçlanmayı kendileri belirledikleri tarihler için yapabilmekteler.

Emekli aylığının hesaplanmasında 3 dönem

Bu küçük ayrıntı, bağlanacak olan emekli aylıklarının miktarını belirlemede büyük bir önem taşımakta. Türkiye'de Sosyal güvenlik sisteminde emekli aylığının hesaplanmasında 3 dönem vardır. Birinci dönem, 31.12.1999 günü ve öncesi dönemdir ve gösterge sistemiyle en düşük 1240 lira emekli aylığı verir. İkinci dönem, 1.1.2000 ile 30.09.2008 arasındaki dönemdir ve daha az emekli aylığı verir. Son dönem, 1.10.2008 günü ve sonrası dönemdir, en düşük (asgari ücretin yüzde 35'i kadar) emekli aylığı verir.

Gurbetçilerin tarih seçme hakkı yok

Bugüne kadar yurtdışında yaşayan borçlanırken özellikle 31.12.1999 öncesi dönemi için borçlanma yapılması söz konusu olmaktaydı. Böylece emekli aylıkları 1240 lira olmaktaydı. Şimdi, TBMM'de onaylanan Torba Yasa ile gurbetçilerin tarih seçme hakkı ellerinden alınmak isteniyor. Bununla kalınmıyor, «Emekli aylığında sondan (2014'ten) geriye doğ-

ru dönem dikkate alınacak» deniyor. Böylece 1980-2014 yılları arasında yurtdışında çalışan bir gurbetçinin, kendine bağlanacak emekli aylığını belirleyecek döneme ilişkin tercihi yapma imkanı ortadan kalkmış olacak. Başka bir deyişle birbirinden çok farklı olan «2000 yılı öncesi», «2000-2008 Ekim arası», «2008 Ekim'den sonrası» olarak tanımlanan üç dönemden kendisine en uygun olan dönemi seçemeyecek.

SGK otomatik olarak 2014 yılından geriye doğru borçlanılan yıl kadarını, emekli aylığının belirlenmesinde dikkate alacak.

Emekli aylığı düşüyor

Yani, en düşük emekli aylığı veren döneme göre gurbetçiye emekli aylığı hesaplayacak. Mesela bu kişi 15 yıllık borçlanma (5400 gün) yaparsa alacağı aylık sadece 680 lira olacak. Yani tarih seçip 1240 lira emekli aylığı yerine artık 680 lira emekli aylığı verilecek.

Torba Yasa ile, 1 Ekim 2008'de yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanun'dan dolayı, ödenen primlerin aylığa dönüşümü bakımından en kötü, en verimsiz dönem olan 2008 Ekim sonrası dönem ister istemez borçlanılacak ve bu da çok düşük aylıklara neden olacak. Kazanılmış bir hakkın küçük bir yasal değişiklikle ortadan kaldırılması kabul edilemez.

Emine Sarıaslan

İsviçre halk oylaması, 30 Kasım

Götürü vergilendirme sistemi!

«Milyonerler için vergi indirimini durdurun» insiyatifi yabancı milyonerlerden götürü ve gi alan sistemin kaldırılmasını talep ediyor. Bu haksız, özel uygulama hemen kaldırılmalı. 30 Kasım 2014 de bu insiyatif halk oylamasına sunulacak. Bu insiyatfin kabul edilmesi gerekir.

Yaklaşık 5500 yabancı milyoner götürü vergilendirmeden faydalananlar. Bu zenginler, gelirlerine ve mülkiyetlerine göre vergi ödeme yerine, kendileri için belirlenen belirli bir miktarı ödemekteler. Bu milyonerlerin çoğunluğu, az vergi ödemek için ikametgahını İsviçre'ye aldıyor. Resmi olarak, düşük vergi sisteminden faydalananlar çalışamazlar. Gerçekte ise, bunların çoğunluğu, genel müdür olarak firmalarını İsviçre'den yönetmektedirler. Ikea'nın kurucusu Ingvar Kamprad ve Sulzer und OC Oerlikon da payı bulunan Victor Vekslerberg'de bu götürü vergi sisteminden yararlananların arasında yer alıyor.

Vergi kaçakçılığına son verilmeli

Götürü vergi sistemi sayesinde, yabancı milyonerler ve multi milyonerler gelirlerini ve mülklerini beyan etmiyorlar. Götürü vergi sistemi, milyonerlerin kendi ülkelerinde vergi kaçmalarını teşvik ediyor. Bu uygulama, hem İsviçre'nin imajını zedeliyor, hemde başka ülkelere neden olarak bu ülkelere zarar veriyor. Artık bu uygulamaya bir son verilmelidir!

Adil olmayan vergi politikası

Zenginlerin neden az vergi ödediği anlaşılır gibi değil. İsviçre yasalarına göre, vergi, ekonomik duruma göre, gelir, mülk vb. belirlenir. Yani çok kazanan, çok vergi, az kazanan ise az vergi öder. Milyonerlerin gerçek gelir

ve mülküne göre vergi alma yerine, kanton sorumluları ve milyonerlerin ortak olarak belirlediği belli bir miktar para vergi olarak kabul ediliyor. Somut olarak söylemek gerekirse, zenginlerin milyonlar değerindeki servetleri ve gelirleri vergiye tabi tutuluyor.

Birçok kantonda bu sistem kaldırıldı

Bu haksız sisteme, multi milyonerlerin özel mülküne karşı sendikalar ve sol partiler mücadele ediyor. 30 Kasım'da halk oylamasına sunulacak olan insiyatif, her kişinin ekonomik durumuna, gelirine ve mülkiyetine göre vergi ödemesini savunuyor. Kanton Züriç, St-Gallen, Aargau, Basel-

landschaft, Basel bu sistemi kaldırdı. Bu sistemin İsviçre genelinde kaldırılmasının tam zamanı. Bu nedenle 30 Kasım'da EVET oyu kullanarak, götürü vergi sistemini ortadan kaldırmamız gerekir.

Aurora Garcia

Götürü vergi: Gerçek gelire, mülke bakılmaksızın ve yükümlünün kişisel durumu göz önünde bulundurulmadan kanunun koyduğu kistaslara göre genel takdirle verginin konulması usulüdür. Bu usulde objektif ölçülere göre bütün bir yükümlü grubu veya sınıfı için tek ve genel bir vergi miktarı belirlenir.

Röportaj

Eski mevsimlik işçiler barakalarda çok kötü koşullarda yaşamak zorunda kaldı

Mevsimlik işçilerin barakası

Unia 7 Kasım günü, mevsimlik işçilerin durumunu hatırlatmak için bir sempozyum ve sergi organize edecek. SVP sezon işçi statüsünü tekrar uygulamaya koymak istiyor. Bu konuyu Marilia Mendes ile konuştuk: Marilia unia üyesi portekiz işçiler sorumlusu ve mevsimlik işçi projesinde çalışıyor.

Eski sezon işçilerinin yaşadığı barakaya benzer bir baraka yapıldı. Bu baraka bir oda, bir yatak ve birkaç eşyadan oluşuyor. Barakayı ziyaret eden kişiler, işçilerin hangi şartlarda yaşadığını görecektir ve hissedecekler. Biz mevsimlik işçilerin çalıştıkları zor iş koşullarını ve kısıtlı haklarla yaşamak zorunda kaldıkları ortamın atmosferini tekrar yaratmaya çalışacağız.

O dönemki atmosferi yaratmayı nasıl başardınız?

O döneme ait, 1960–1990 arası çekilen filimlere, dokümanter filimlere baktık. Bu konuyla ilgili çok film ve fotoğraf var. Arşivlerde çok resim bulunmakta: Örn; GBH'nın çıkardığı gazetede, seri halinde yayınlanan, mevsimlik işçilerin barakalarını konu alan bir çok haber var. Serinin adı «haftanın utanç barakası». Mevsimlik işçi statüsünün kaldırılmasını talep eden «Birlikte-insiyatifi» mevsimlik işçilerin durumunu göstermek için, çok fotoğraf çekmiş. Bu fotoğrafların bazılarını sergide göstereceğiz.

İşçilerin nereden geldiği belli oluyor mu?

Bir kısmı. Örneğin, çok güzel giyinmiş italyanları görüyoruz. Fakat biz özellikle, işçilerin güney Avrupa'dan, Portekiz'den, İspanya'dan, Eski Yugoslavya'dan geldiklerini göstermek istiyoruz. İşçilerin yepsi aynı sorunları yaşadılar.

Araştırmalarında seni en çok ne etkiledi?

Birçok kadının çok zor şartlarda İsviçre'de çalışması! Biz mevsimlik işçi statüsü ile ilgili konuşurken, genellikle ellerinde bavullarıyla gelen, burada çalışan ve barakada yaşayan erkek işçileri düşünüyoruz. Filimlerde ve dokümanter filimlerde kadınlar fazla gözükmüyor, oysaki gelen kadınların sayısı erkeklerin sayısı kadar çok. Kadınlarda erkekler gibi aynı şeyleri yaşamış, sınırda sağlık kontrolüne tabi kalmışlar, çocuklarını ve eşlerini ülkesinde bırakmışlar. Fakat bu konun fazla bilincinde değiliz.

Bu işçi kadınlar nerede çalışmış?

Endüstride, sigara-, tekstil-, çikolata- ve diğer gıda üretimi yapan fabrikalarda. VTHL sendikasının fabrikalarda çektiği fotoğraflarda kadınları görebiliyoruz. Fakat bu kadın işçilerden fazla bahsedilmiyor. Bu göç tarihinde unutulmuş bir bölüm gibi görünüyor.

Bugünde hala çok zor şartlarda çalışan işçiler var.

Evet biz bu konuyuda gündeme getiriyoruz. Sempozyumda, sergide ve yayınlarda bu konuları ele alıyoruz. Örneğin; fotoğraflarda, İsviçre'ye çalışmak için gelen insanların hangi koşullarda çalıştığını gösteriyoruz. Özellikle birkaç ay için çalışmaya gelen temporel işçiler çok kötü koşullarda çalışıyor, ev bulmak için paraları ve zamanları yok, haklarını bilmiyorlar. Bizim amacımız bu durumu gün ışığına çıkarmak. Geçmiş hatırlatarak, bugünkü çalışma koşullarına, geçici oturma ile çalışmanın zorluklarına dikkat çekeceğiz. Serbest dolaşma anlaşmasının uygulamaya konmasıyla birlikte, geçici çalışma müsadeseyle çalışan göçmen işçilerin geçici oturma müsadese ve çalışma şartları hiçbir zaman ortadan kalkmadı. Kitlesele göç insiyatifinin taleplerinin uygulamaya konmaya başlamasıyla birlikte bu durum dahada kötüleşecek. Biz sendika olarak buna karşı mücadele edeceğiz.

Anna Luisa Ferro Mäder
area sindacale

«Baraka, yabancılardan nefret ve saklı çocuklar: Mevsimlik işçiler İsviçre'de böyle yaşadı» adlı sergi,

7.–13. November 2014, Bern, Waisenhausplatz. Ve Cenevre'de, allée centrale de la Plaine de Plainpalais, 17.–23. November 2014.

Daha fazla bilgi için: <http://www.unia.ch/de/aktuell/events/detail/a/10170/>

Almanca, Fransızca ve İtalyanca dilde yayınlanan kitabı ücretsiz olarak sipariş edebilirsiniz «Baracken, Fremdenhass und versteckte Kinder – Darum darf es in der Schweiz kein neues Saisonierstatut geben» (Deutsch, Französisch oder Italienisch): migration@unia.ch

Siz Sorun Unia Cevaplasın

Maaşlarda kesinti: Patronun ödeme yapıp yapmadığını nasıl öğrenebilirim?

İşverenimin maddi durumu uzun süredir iyi değil. Fakat bu zamana kadar maaşlarımızı aldık. Maaş bordomda sosyal güvenlik kesintilerinin yapıldığı yazılı. Arkadaşlarım arasında var olan söylentilere göre, şefim sosyal güvenlik kesintilerini emekli sandığına yatırmamış. Ben bunu nasıl kontrol edebilirim?

Şefinizin kesintileri ödemediğini ve bu ödemeleri kesintisiz yaptığını öğrenmek için yetkili emekli sandığından hesap özeti isteyebilirsiniz. Ödemeler sizin adınıza açılan bir hesap kontosuna yatırılır. Özel hesap kontunuzla ilgili bilgileri yazılı olarak internet üzerinden veya posta ile isteyebilirsiniz. İşvereninizin, yükümlülüğünü yerine getirmediği durumda, sizin için bir dezavantaj oluşmaz. Zira, sizin maaşınızdan kesilen sosyal güvenlik kesintileri sizin adınıza hesabınıza yatırılır. Bunun olabilmesi içinde, sizin, sosyal güvenlik ödentilerinin maaşınızdan kesildiğini ispatlamanız gerekir. Maaş bordonuzda bu kesintilerin belirtilmesi gerekir. Siz maaş bordolarınızı göstererek bunu ispatlayabilirsiniz. Eğer, kesintileri ispatlayamazsanız, kesilen paralar kontunuza yatırılmaz. Bu durumda sigorta priminizde bir boşluk oluşmuş olur.

Alice Maridor, work, 4.9.2014

Tatil için rezervasyon yaptım: Gidebilir miyim?

Ben dört aydır işsizim. Bu yılın başında, Kasım ayının ortasında İtalya'da tatil yapmak için rezervasyon yaptım. Tatile gitme hakkım var mı? Eğer gidebilirimse, bu sürede işsizlik parası alabilir miyim?

Evet, sizin tatil yapma hakkınız var ve bu sürede günlük ödenek olarak adlandırılan işsizlik parası size ödenir. İşsizlik süresinde aşağıdaki tatil kuralı geçerlidir. 60 gün işsizlik parası alan bir kişinin 5 hafta tatil hakkı vardır. Bu andan itibaren, işsizlik parasının alındığı her 60 gün için 5 gün tatil hakkı doğar. Siz 4 aydır işsiz olduğunuz için, gerekli olan 60 gün işsizlik süresini doldurmuş bulunuyorsunuz. Bu nedenle bir hafta tatile gidebilirsiniz. Ancak, bu konuda aşağıdaki noktalara dikkat ediniz.

1. Tatilinizi yasada belirlenen süre dolmadan kullanamazsınız.
2. Bölgenizdeki İş ve İşçi Bulma Kurumuna tatile gideceğinizi en geç 14 gün önceden bildirmeniz gerekir.
3. Tatilinizi sadece haftalık olarak kullanabilirsiniz.
4. Tatil hakkınızı kullanmadığınız takdirde, iş bulup çalıştığınız zaman, kullanmadığınız tatil süresi için size para ödenmez ve işsizlik parası alma süreniz uzatılmaz.

Bu branş jargonunda, işsizlik sürecinde kullanılan tatil «kontROLSÜZ günlük ödenek» olarak adlandırılır. Bunun anlamı: Bu süre zarfında, işsizlik sigortasına karşı sorumluluğunuz yok. (Örneğin, iş başvuruları yazmak zorunda değilsiniz). Fakat buna rağmen işsizlik parası size ödenir. Size her ay gönderilen, işsizlik sigortası ödeneği formunda, «kontROLSÜZ günlük ödenek» hakkınızın kaç gün olduğu yazılır.

Timur Öztürk, work, 18.9.2014

Impressum: Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission A. Garcia, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martin, M. Mendes, O. Osmani | Sprachverantwortlich Emine Sariaslan | Layout C. Lonati, Unia | Druck Ringier Print, Adligenswil | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, emine.sariaslan@gmx.ch

**Die Gewerkschaft.
Le Syndicat.
Il Sindacato.**